

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯНЫҢ ТИЙЛЕГЕЗИ

Суурувус, оон кижилери

(Томзуу, Эгез 1-ги арманда)

Хүн айтырым болған айтырларга чулааларының туруну палата бар үй-бүлө байлаан.

Депутаттар Эвилел Соведин Мандат комиссиязы 35 кижя составтыг кылдыр соңгаан.

Комиссияны даргазына депутат В. К. Месца (Казак ССР) сонгукан.

ССРЭ-нин Дээди Соведин Эвилел Совединің баштайгы хурал оң Шле доозугар.

Июль 23-те, 17 шакта ССРЭ-нин Дээди Совединің палаталарының Кремльде хуралдар алынган Эвилел Совединің ийги хуралы ажитыныа.

Палатаның Даргазы депутат А. П. Шитков хуралды даргаалаан.

Эвилел Соведа Мандат комиссиязының даргазы депутат В. К. Месца ССРЭ-нин Дээди Совединің тоску чыыжының Эвилел Совединің сонгуктуу депутатарының бирүн эртелерины диниянының түрлерини дугайында илеткелди амандаан.

Дээди Советке сонгуда совет үздүстүн Коммунисте партия болгаш оң Топ Комитетин долдугар сирый каттыкынан болгаш, кергеске деп илеткелди чулаалган. ССРЭ Топ Комитетиниң бүгү сонгукчулуга Кыргызы, ССРЭ Топ Комитетиниң секретары эш Л. И. Брежневтин Москваның Бауман согулда округунуң сонгукчуларының

мурунга кылган сорук кижизиниң эрттериңиниң бүгү амандаан калыңар-да аэмек улдугу салдарын чыарган.

ССРЭ-нин Дээди Совединің сонгудуу түрлериниң Коммунисте партияны, Совет күүрүениң иштиги болгаш дашткы политиказы, Топ Комитетини, оң Политбюрозууну, ССРЭ Топ Комитетиниң секретары эш Л. И. Брежневтин хой талалыг, уре-түнелдин ажил-чоруудаларын совет кижилериниң ийги-биле чуулуугу туруны чыарган чыаргынаа херечиң болган.

Бүгү сонгуда оругтарында сонгудуулар ССРЭ-нин Конституцияны болгаш ССРЭ-нин Дээди Совединің сонгуда дугайында Дүрүнү кол барымдаадап эрттирген деп, Мандат комиссиязы танаан. Бүгүктөрүңерин кандидатар шунтузу багмалашканын хой келини алган болгаш депутаттарга сонгуктуулар.

ССРЭ Топ Комитетиниң секретары эш Леонид Ильич Брежневтин, Политбюро келгичтеринин болгаш келгичтер келгичтеринин, ССРЭ Топ Комитетиниң секретарының күрүнэ эрте-чаргызының дэди органында чыгыс үй-бүлө сонгуктуулар. Мандат комиссиязы сектил халымыңың-биле дөлдөтпө түрүн илеткелде айткан. Олар буттарының үрөтүндө ажил-чоруудалары биле бедек авторитетти, бистүн үздүстүн кымыгар чок идеяни болгаш чүрөктүн ханымындо буаурелиң чедиң ал-

ганар. Ажылчын айтканы, колхозчу тараачыларын, совет интеллигенттерин, армия болгаш флотун эң дәре төлдөкүчлери Эвилел Совединің депутаттыга сонгуктуулар.

Эвилел Совединің сонгуктуу ажилчылар 260 кижя, азы палатаның составының 33,9 хуузу, колхозчулар 121, азы составтың 15,8 хуузу бооп турар. Ыңчангы палатаның составының чартык кези — ажилчылар болгаш колхозчулар, тодаргайлаарга, бистүн ийгиликтедди материалдыг үсүл чүүлери буттарының хой-буиле кылып, тургузуу түрү кийилер-дир.

Эвилел Совединің депутаттарынын арасында: ССРЭ-нин Эртемдер академиязының, эвилелден республикалар академияларының болгаш алдырлар азынның академияларының 22 эрте ажилчылары, дэди өрөдиге черлериниң 7 ректорлары болгаш кафедра эртелекчилери, 12 кафедралар болгаш эмчилер, 15 чогаалчылар болгаш өскө-дээ чогаалчылар ажилчылар бар бооп турар. Совет органының 98 ажилдакчылары, партия, профсоюз болгаш комсомолдун 151 ажилдакчылары, Совет Армияны болгаш Шерг-Дарга Флотунуң 34 эрте ажилчылары Эвилел Совединің депутаттарына сонгуктуулар.

Палатаның депутаттарынын иштиде 234 хероажени, азы составтың 30,5 хуузу бооп турар.

Эвилел Совединде ССРЭ-нин 562 келгичтерин болгаш келгичтер кандидатар, 205 партия келгичтер эвестер бар. Депутаттарынын эрте-барын ишенили көргүзгөргө кимди...

417 депутаттар азы 54,4 хуузу дэди болгаш дооспаан дэди эртемин, 345 депутаттар азы 45 хуузу — ортурак болгаш дооспаан ортурак билгилер бооп турар.

Эвилел Совединде 41 националының депутаттары сонгуктуулар.

Эвилел Совединде 720 ажыг депутаттар ССРЭ-нин орденери болгаш медалдары-биле шарахкан, 16 кижя — Совет Эвилелдини Мадыры болгаш 161 кижя — Социалисте Күш-ажылдык Мадыры деп бедек атты алганнар. 73 депутаттар Ленинге болгаш Күрүнэ шаанындаларының лауреатары бооп турар.

ССРЭ-ниң Дээди Совединің тоску чыыжының Эвилел Совединің составы дыка чыаргалыңан В. К. Месца чураалаан, 407 кижя азы 53,1 хуузу, ССРЭ-ниң Дээди Совединің эртең кымыжының депутаттары турбузын.

Күрүнэ тургузуу хуузу, чүртүгү экономикаын болгаш культураны жогдуурун айттырдылар мергештири-биле шийитирээр, үздүстүн идегеси, Совет конституцияны, депутаттарынын бирүн эртелерины дугайында Хойбу канчалар негиз турар болду. Коммунисте партияның политиказы амыралга ыңчаар чыгымын

чок бутандырар арганы депутаттарынын үздүстө айтырган составы Эвилел Совединің берип турар-дыр деп илеткелде дөлдөдүлэр.

Мандат комиссиязының илеткелди талазы-Сине даразында доктаалды хүлээп алган.

«Мандат комиссиязының илеткелди диниаш, Эвилел Совединің доктаалары бильдэ: Совет Социалисте Республикалар Эвилелдини Конституциянының 50 чүүлүгө үндөжилгө, Мандат комиссиязының сандала киргениниң буагар 1974 чылдын июнь 16-да бүгү сонгуда оругтарына сонгуктуу Эвилел Совединің 767 депутаттарының бирүн эртелери хүлээп көөр.

Депутаттар даразында хүн айтырманы — ССРЭ-ниң Дээди Совединің Эвилел Совединің доктамы комиссарлары тургузар дугайында айтырым чулаалкып көрүңер илгээр. Даразында комиссияларын сонгун тутуускан:

Хойбу хуудуга сандалар 35 кижя составтыг комиссия, Даргазы — И. В. Капотов.

План-бюджеттин 45 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — Г. И. Васьенко.

Дашткы херектер талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — М. А. Сула.

Аныяктар херектериниң талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — М. С. Горбачев.

Улеттүр талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Дар-

газы — Я. П. Рабов. Транспорт болгаш харылза талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — И. Е. Клименко.

Туруг болгаш туугу материалдарынын үздүстүгүнү талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — В. П. Ломыкин.

Көдү ажил-агый талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — В. М. Кавун.

Чоюнун хергелдей бериварынын талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — В. П. Орлов.

Кадмы камгаламынын болгаш социал хандырланың талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — И. Н. Блохкин.

Улус өрөдигезинин, эртемин болгаш культураның талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — А. Э. Восс.

Салгы амырал хандырланда болгаш коммунал ажилдагы талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — Б. В. Коноплев.

Бойдуз камгаламынын талазы-биле 35 кижя составтыг комиссиясы, Даргазы — А. В. Георгиев.

Ооң-биле Эвилел Совединің хуралы доозулган.

Июль 26-да ССРЭ-ниң Дээди Совединің тоску чыыжының бирги сессиязы доозулду ажилды үргүлгүзү.

(СЭТА).

МАЛ ЧЕМИНИН ХҮН ДЕМДЕГЛЕЛИ

Республиканың колхозтары, совхозтары бо чылын ниитиниң малынча 372,9 муң тонна бөдүүн чөмчери белекээр журулду. Ооң ишпанде ситен 135 муң тонна, сенаж 17,5 муң тонна, витаминин ситен далгааны 1740 тонна.

Бо чылдын июль 25-те медала-биле алдыр, республикада ниитиниң 3476 тонна ситен белеккетинген, азы планның 2,6 хуузу болуп турар. Витаминин ситен далгааны 89 тонна, бөдүүн-бүрү 1644 тонна, сенаж 220 тонна.

Мал чөмчүн белектелиң Каа-Хем, Танды районнарың ажил-агыйлары элээн ортаныстыг чоруудуп турар. Чыжээ, Каа-Хем райоңда 2435 чөмчү ситенни кескен, 751 тонна ситенни бөдүүн сараптаан. Тандыда 3822 гектардың ситени кескен, 1561 тонна ситени белектелиң, 70 тонна кире ситен далгааны кылган. Бо районнарда мал чөмчү белекээр механизастагына ортарманы болгаш зөөлөндүргүчүлүгү, эки шынарлыг ажилдап турар.

Көдү ажил-агыйның дүржүлдү стациясында мал чөмчү белекээриниң организастаан. Ында 1220 тонна ажыг ситени белектелиң.

Бо чууга кампанияны Тока аттыг, ССРЭ-ниң 50 чыл аттыг, «Тоора-Хем», «Саян», «Бурунарга», «УТКА 25 чыл» совхозтарда, Каа-Хем районунуң «Нилеңге», «Коммунисте орук» колхозтарында багга зөөс организастаан. Устүндө айткан черлерде мал чөмчүн белектелиң ийи чоруу турунаның учуру чүдөл дээрге, партия, совет, профсоюз органдары ол чууга кампанияны ооза кичигеңиң салып, ажылды мергештириң органи-

застап, бүгү күштү оозе мобилизация турарында-дыр.

Ыңчалда-да республикада иштисиниң биле мал чөмчү белекээриниң темпизин кончуг кууду болуп турар. Чамдык районнарда ол ажил өтөжир арга чок оожум чорууп турар. Чыжээ, Бай-Тайган ажил-агыйлары ситен кезилесинче уяут оозалашканын-биле киргесте, бо хүнге чедер чүдөл 198 гектарын кесирген. Барынан Хемчик, Тес-Хем, Огур районнарың ажил-агыйларында байдал база-ла-андыг.

Чаашкының хүнерде сенаж салырының болуунар аргазы бар. Ындыг турбуже дыка хой колхозтар, совхозтар оун ажилдап турар. Витаминин ситен далгааны белекээр АВМ-4 деп агрегаттар база-ла аяла тургулаар. Көдү ажил-агыйның дүржүлдү стациясында мидыг агрегат амаг чөмчү-ре ажилдап турар. Ситени далгааны бүдүрүн «УТКА 25 чыл» совхозта кууду темпизин чоруудуп турар, аяда 15 конху дүржүлдү чүдөл 5 тонна ситен далгааны бүдүргөн. Ситен далгааны белекээр агрегаттары «Саян», «Бүрөң» болгаш ССРЭ-ниң 50 чыл аттыг совхозтарда ама-да элпте белектелиң.

Чер ситенинде силос салырыңиң үлүң келген. Ыңчангы ажил-агыйларынч дүртүктүлөрү, тускай эртеминерни силос салырыңиң база кичигеңей салыр херек.

Мал чөмчү белекээриниң темпизин дүрөдөдиринч, өл чуугула кампанияны шалкыны болгаш шынарлыг эрттериниң районнарың партия, совет болгаш кылээ ажил-агый органдары хүн бүрдө ооза кичигеңей салып чыгоруу.

АЛТАЙ КРАЙ. Барнаулдун Ленинги комсомол аттыг химикет пост-тавы комбинатының аныяктар коллективиниң комсомола В. И. Ленинниң адыны тымысканында бээр 50 чыл оюн шаамыч күш-ажыл-биле демдегезин. Оларның чөмчүн ишениңиң бүгү чуртка билиңер. Комбидан ССРЭ-ниң химия улестүрүңү буаургаларынын арасында калбарган социалисте чарыкча бедек көргүзүлгөниң чедиң ап, дөрт кварталда улаштыр бирги черин эзеп келген. Чүдөл бо чылдын эгезинде бээр бестин миллион ажыг бурааның продукциязын планда ажыг сайгарган.

Бүгү чөмчү ишенинде үш муң ажыг аныяктары хаара түткан комсомол организациязының үзүү үзүг. 38 комсомолчу-аныяктар бригадаларынын арасында калбарган социалисте чарык күш-ажылдыг бүдүрүчүлүгү белиңерине, продукцияны шынарды экижидерине өксү ишени берген.

ЧУРУКТА: комбинаттың комсомол комитетиниң секретары Виталин Чугуев, бижык чор постер буаургаларында комсоргу Светлана Хомченко (ортуңда) болгаш комсомолчу-аныяктарын мурнакчы бригадаларынын бригадирин Александр Кистенер.

В. САДЧИКОВТУҢ ФОТОЗУ. (СЭТА-ның фотобюроказы).

Америк парламентиниң үсөлүгү турары-биле алдыр, «Пентагондун ийергү үлдүгү харалашканын» мнж огу, азыраактары тылдөдүлгөн — азыраактан алган сенатор Г. Джексон Пеннингте чорууп турган. «Пентагон» чаашкының эш чыга берген. Сенаторы замалашканы ол боттуг үндүшүннере бистер болауустан: Джексон болза улустар арасында дүштүрүлү чоруу чыарылкызындалың алаача уаураалыкчылар, «оок дайынны» сурталлашканы, Совет Эвилелдине хандырлары АКШ-та өлжөтөн кампанияны кол инициатору, совет-америк тайың кала амжилдашканын шөгөлдүн тура уаураалыкчылар — деп дөртү-биле бедек чуулаан кыяп болго бош. Ол кижя Пеннинг азыраак оюн иштисинде анал-ла турист боюн чорбоон болгаш, Ону башкы хандыр уаураалыкчылар Чогулук тургузулу азыраак бергенинде сонда. Кыдатка көргөн, диниашкы чүүлдерини түшүндүрүлгөн, ол азыраак мнж ишениңиңиң кылган.

Область профсоюздары хуралдар аманда каммунал амырал хандырлары дугайында болгаш чурт үлдүгү ажил-агый черлериниң ажилдакчыларынын профивел обкомунун VIII пленуму болуп эртен. Аяда коммунал ажил-агый болгаш амырал хандырлары министрстволарынын бүдүрүлгөлериниң 1974 чылда хүлээп алганы социалисте хүлээлгелерин күчүлгөн турарынын дугайында Тыва АССР-ниң амырал хандырлары министртиниң оралкычын В. В. Чымындаан, Чурттага-коммунал ажил-агый министрствозунуң коа кичигеңер Н. И. Зарковтуң илеткелдерин диниаш.

Пленумга Эртемдер амырал хандырлары комбинатынын директору И. Х. Декшиноов, Кызылдың чунуар болгаш хөп чуур черлер комбинатында мектеп даргазы Л. П. Кулакова, Туранин амырал хандырлары комбинатынын келгичтери, профивел обкомунуң пленум келгичүү Н. А. Бескалов болгаш өскө-дээ профивел актывчилери сандалаанар.

Болуп эртен пленумунун айттырыларына хандырлар социалисте чарыкчы улам калбартыр талазы-биле түсүлгү доктаалды хүлээп алган.

ПЛЕНУМНАР БОЛГАШ АКТИВТЕР

БО ТАЛАЗЫ-БИЛЕ ИЛЕТКЕДИ ССРЭ ЧӨМЧ-ХЕМЧИК РАЙКОМУНИ ИЙГИ СЕКРЕТАРЫ А. А. РОДЧЕНКО КИЛТЯ.

Чөмчү-Хемчик райкомунун ийги секретары А. А. Родченко киля. Хуралга Чөмчү-Хемчик райкомунун даргазының оралкычын М. Давидов, районун хергелкелерин ишениңиниң даргазы Д. Сат, Сут-Хал райкомунда партгорганга секретары Ш. Ондар, Чадананың амырал хандырлары комбинатынын директору В. Куудар болгаш өскө-дээ сандалаанар.

Актывке чуулашканы айтырым талазы-биле ишениңиң хүлээп алган.

ШЫН

ПЕКИН КЫМЫҢ-БИЛЕ НАЙЫРАЛДАЖЫП ТУРАРЫЛ?

Пекиниң сурталчы ажил-чоруудууларында чаа угланымшыны берген. ГФР-ден барган делегация-биле беседаларына бо болза ССРЭ-ниң бирги элчиде Кыдатка халлаар деп санаар болза чыг болуп ишениңиң деп медалгаан. «Совет Эвилелдиниң баштайгы тулуштуну Кыдат-биле зөөс, Харин Европа-биле бою» деп, ол бедек чулаалган. Ыңчанга бөгүн жез-дээ бол, даярды чарыч Кыдат Совет Эвилелдиниң талазы-биле халлаашканына мнжана таваркы дүрүннне кылдап уаураалыкчулук чылдарда болупун чонун болгаш бүгү дегезин дүрүлгөн келген деп чүдө билиңгер болгай.

Кыдаттың бүгү чону шунту снычыл болуп «чаштымны камгалаар черлери» улам хандырлар хандыр деп, кылдап уаураалыкчылар, мажуга чыгар дугайында сурталчы мнж доозту уеде чыган уаа-ларда Келгичерин турар. КүР-нун кур-чуу дегезин премьериниң оралкычын Ли Сянь-нинч бо чызып

шунга ам чүдөл иштиги хергеледе, кылдап уаураалык талазы-биле төрөдирине ажилдагыны турар. Европаның коммуналисте чурттарыны хандырларының пропагандага ам «совет ийергү стратегияны колдугу»-да Барын Европалга уаураалык даяр дугайында тоолуругу чуулаарын уаураалык турар аларган.

Пекиниң уаураалдары Европалга дилте дилгүлүгү чорукту чыарылкызына келдирг хөп чок бооп турар. Ыңчангы олар Европалга күрүнелериниң арасында хандырларының чогулмалыг тааржаларын шийиттирер, Европалга «оок дайынны» кылат тургудулдар, херектиң журуун дайыгыр жезидежигениңизге чедирер, оңок ССРЭ-ни, АКШ-ны болгаш өскө-дээ чурттарынын кир тиргэр, бөдөр бөй-бөлд хөмжөмдө алың, оон сонда болупун тура-чоруун оларга абдала чыгар. Кыдаттың дегезинин ху-салооны холаа турканың делегацияны кол уура

пейжилерге, «кымылдарын аманда» — Кыдат эшениңиң бисеге азыраакчымыс болгаш Кыдаттың эрге-ажыктары түр кала болгаш чамдык талаларга чүдөдөжөн турар. Штраустун болгаш оң дуулакчыларының кызып шырабын турар чоруктары Пекинге талалык болган.

А. БИРКОВ. (СЭТА).

ПЛАНЕТАЛАР АРАЗЫНЫҢ КОРАБЛИН КЫМНАРГА БҮЗҮРӨП БОЛУРУЛ?

Медицина эртемдеринин кандыгы Михаил Алексеевич Новиков болган Атлантика океанын кечкилдирип папирусту «Ра» хемелери ала деп...

гүннеринин психофизиология байдалына кандай салдары болурул? Ужудушкунга болурул?

«Физика» көргүзөри эпчөк турган. Хой националдык бөлүктөр тургузарга, мындыг нитиле...

Ол бүгүн Новиков биле Сенкевич элентиг түбө кылдыр көрбөй турат. Харылда тудары социал-этиктиг...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо кандай аламыз? Бул суроо негизинде библиография берилген...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо негизинде библиография берилген...

Кизи төрөгөн 2000 жыл келгесинде-ле океан дүңгө чүрткү бөлүк болгон өскө планетагазынын барын көрсөт...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо негизинде библиография берилген...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо негизинде библиография берилген...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо негизинде библиография берилген...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо негизинде библиография берилген...

«Ужудушкунга болурул?» деген суроо негизинде библиография берилген...

ТАДЖИК ССР. «Курган-Тюбе» совхозта бир гектардан-на 230-240 центнер «хун калмы» чыкп ал турар. Дүңтү дымк чагай...

Бойдус булуңу

Лесниктер кайдал? Бо чылын чамдык черлерде даттар, тоорук багыт өскө дүңдүк болуу...

Көдээниң культура амыдыралы

СОРУКТУГ АЖЫЛДААР Коммунисттик партиянык, Совет чыактын доктаал...

Сугну чүдөдирин сок адыр

Бай-Тайга районда «Мурнакты» колхозтун төвүнүн чоңунда Шуй демден казып үндүргөн буга бар. Оон сугуну арыт-кылабын кизи кайгаар...

«Бойдус булуңунга» медедэе

«Шын» солунун үе-үе болган үндүрүшү турар бо булуңун доктаамал номчукчулары...

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

ИЮЛЬ 27-ДЕ 12.00 — Дамчылыктар программасы. 12.05 — Медделер. 12.10 — Өнүгү телекөргүзүтү...

КИНО

ИЮЛЬ 27-ДЕ «НАБИРАЛ» «Сибирьки ирей» 9.40, 11.30, 13.20, 15.10, 17.00, 18.50, 20.40 шактарда...

СИБИРСКИЙ ДЕД

«СИБИРЬКИ ИРЕЙ» деп режиссер Георгий Малатошвилинин Сулико Янгитинин сценарийин өзүгар «Грузияфильм» студияга тургускан фильми республиканын киноэкранына үнүп ателден...

ДЫШТАНЫР ХҮННЕРДЕ ЧҮҮ БОЛУРУЛ?

БӨГҮН ПАРКТЫҢ спорт шөлүнө «Урожай» эки тура спорт нитилелештир бири чөз дөңгөйбө маргылдазын 10 шакта этелер...

ТӨЖЕКТЕР

— Борбак-Арыг кайыл зан? — деп айтырдымыс. — Бо-дур! — диди. Баарумте, чүс-чүс төжек!